

Algorytmy z powracaniem

Sprawozdanie nr 4

Adam Piaseczny
151757

Igor Szczepaniak
151918

Grupa piątkowa 11:45

Spis treści

1	Wprowadzenie	3
2	Wstęp teoretyczny	3
3	Prezentacja wyników	3

1 Wprowadzenie

W tym sprawozdaniu zbadaliśmy znaczenie gęstości przy wyznaczaniu cykli Hamiltona oraz cyklu Eulera w grafach nieskierowanych. Kod źródłowy został napisany w języku **python** ze względu na prostotę implementacji.

Wygenerowaliśmy 15 losowych grafów nieskierowanych $G = (V, E)$ o różnych $|V| = n$ posiadających cykl Hamiltona oraz Eulera. Dla każdego pomiaru czasowego uśredniliśmy wyniki z 3 przebiegów programu.

2 Wstęp teoretyczny

Droga Eulera to ścieżka w grafie, która przechodzi przez każdą jego krawędź dokładnie raz. Jeśli droga Eulera zaczyna się i kończy na tym samym wierzchołku, stanowi cykl Eulera. Warunkiem koniecznym i dostatecznym istnienia cyklu Eulera jest parzystość stopnia wszystkich wierzchołków oraz spójność grafu. Dla każdego grafu zmierzaliśmy ilość czasu potrzebną na znalezienie cyklu Eulera dla danego n , czas ten będzie oznaczony jako t_E . Sprawdzanie istnienia cyklu Eulera w grafie może być osiągnięte następującym algorytmem:

- algorytm drogaEulera(V):
  - Iterujemy przez wszystkie krawędzie E wychodzące z wierzchołka V
    1. Uruchamiamy drogaEulera dla wierzchołka sąsiadującego z V po krawędzi E
    2. Usuwamy krawędź E z grafu
  - Dodajemy V do rozwiązania

Algorytm ten ma złożoność $O(m)$ i zależy od liczby krawędzi $m = \frac{d}{2} \times n \times (n - 1)$, gdzie d jest gęstością grafu. Złożoność wynika z faktu odwiedzenia każdej krawędzi w grafie dokładnie raz oraz usuwania odwiedzonych krawędzi w stałym czasie. Dodatkowo do całkowitego czasu wykonania algorytmu wlicza się również czas wyszukania kolejnej krawędzi E wychodzącej z wierzchołka V , czas ten jest zależny od reprezentacji grafu co wyjaśniliśmy w dalszej części pracy.

Cykl Hamiltona to taki cykl w grafie, w którym każdy wierzchołek grafu odwiedzany jest dokładnie raz (oprócz pierwszego wierzchołka). Sprawdzenie czy graf posiada cykl Hamiltona opiera się na generowaniu permutacji kolejnych możliwych ścieżek z danego wierzchołka do nieodwiedzonych wierzchołków sąsiadujących. Posiadając wszystkie możliwe ścieżki możemy zweryfikować czy są one cyklami Hamiltona.

3 Prezentacja wyników

Czasy wyszukiwania pierwszego cyklu Eulera i Hamiltona w grafie oznaczyliśmy jako t_E i t_{H1} , a wyszukiwanie wszystkich cykli Hamiltona oznaczyliśmy jako t_{HA} . Poniższa tabela przedstawia wyniki dla gęstości grafu równej $d = 0.6$.

Z wyników z stworzyliśmy następujący wykres:

Znajdywanie cyklu Eulera należy do problemów klasy P - jest to problem decyzyjny, gdzie rozwiązanie można znaleźć w czasie wielomianowym. Algorytm znajdowania cyklu Eulera opiera się na algorytmie DFS, który przebiega w czasie wielomianowym.

Do złożoności $O(m)$ algorytmu znajdowania cyklu Eulera należy dodać czas wyszukania kolejnej krawędzi. Lista sąsiadów jest odpowiednia dla tego zadania, gdyż może zwrócić kolejną krawędź w czasie $O(1)$ (przy usuwaniu odwiedzonych krawędzi w stałym czasie).

Znajdywanie cyklu Hamiltona jest problemem klasy silnie NP-zupełnych, co znaczy, że nie istnieje algorytm rozwiązujący ten problem w czasie wielomianowym; rozwiązanie problemu jest jednoznaczne ze znalezieniem takiego cyklu, lub wykazaniem jego braku. Ilość możliwych ścieżek w grafie wynosi $n!$, więc algorytm sprawdzający istnienie cykli Hamiltona ma złożoność $O(n!)$. Wraz ze wzrostem liczby wierzchołków n czas wykonywania algorytmu drastycznie się zwiększa, przez co przebieg algorytmu dla większych wartości n może okazać się nieopłacalny ze względu na czas wykonywania - z tego powodu przy wyszukiwaniu wszystkich cykli Hamiltona w grafie nie wykonywaliśmy testów dla wartości n większej niż 12 ponieważ już dla 13 wierzchołków uznaliśmy czas działania algorytmu za zbyt długi. Złożoność algorytmu zarówno przy znajdowaniu pierwszego cyklu Hamiltona, jak i wszystkich istniejących w danym grafie, jest taka sama, ponieważ w najgorszym przypadku przy poszukiwaniu pierwszego cyklu Hamiltona wygenerujemy $(n - 1)!$ permutacji.

zad2_tabela.png

Rysunek 1: Prezentacja wyników - tabela

zad2_wykres.png

Rysunek 2: Prezentacja wyników